

RTU studiju kurss "Sociālās drošības sistēma"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0386
Nosaukums	Sociālās drošības sistēma
Studiju kursa statuss programmā	Brīvās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Svetlana Lanka - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss sniedz pārskatu zināšanas un izpratni par sociālās drošības sistēmas izveides un darbības pamatprincipiem. Studiju kurss sniedz pārskatu par sociālās drošības sistēmas būtību, struktūru un darbības principiem Latvijā un citās valstīs. Kursa ietvaros studenti iepazīstas ar valsts, pašvaldību un NVO sniegtajiem sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu pieejamību balstoties uz normatīvo bāzi. Kurss attīsta izpratni par valsts un pašvaldību, sadarbībā ar NVO, lomu sociālās labklājības nodrošināšanā un sociālās politikas veidošanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Iepazīstināt studentus ar sociālās drošības sistēmas darbības pamatprincipiem, mērķiem, uzdevumiem, garantijām, lai nodrošinātu: Zināšanas par sociālās drošības sistēmas struktūru, funkcijām un attīstības principiem Latvijā un starptautiskā kontekstā, kā arī par normatīvo regulējumu, kas nosaka sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu pieejamību. Studiju kursa uzdevumi: Prasmes analizēt un salīdzināt dažādus sociālās drošības modeļus, interpretēt normatīvos aktus sociālās labklājības jomā, identificēt sociālās problēmas un piedāvāt atbilstošus risinājumus sadarbībā ar valsts, pašvaldību un nevalstiskā sektora institūcijām. Kompetences kritiski izvērtēt sociālās drošības politikas ietekmi uz sabiedrību, pieņemt pamatotus lēmumus profesionālā darbībā sociālās labklājības nodrošināšanā, sadarboties ar iesaistītajām institūcijām un pielietot iegūtās zināšanas praksē.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgo darbu organizācija Patstāvīgo darbu mērķis ir attīstīt studentu spēju analizēt, izvērtēt un praktiski piemērot sociālās drošības sistēmas teorētiskos pamatus, tiesisko regulējumu un praktiskos risinājumus. Uzdevumi tiek veikti individuāli vai nelielās grupās (2–3 studenti), pēc docētāja norādījumiem. Organizatoriskie nosacījumi: Darbi tiek izstrādāti semestra laikā atbilstoši studiju grafika plānam. Katram uzdevumam ir noteikts izpildes termiņš. Darbi tiek iesniegti rakstiskā veidā (drukāti vai elektroniski) un/vai prezentēti grupā. Patstāvīgie darbi tiek vērtēti ar punktiem un iekļauti gala vērtējumā. Vērtēšanā tiek ņemta vērā satura kvalitāte, analīzes dziļums, normatīvās bāzes izmantošana, noformējums un termiņu ievērošana. Uzdevumi: 1. Izvēlies vienu Latvijas normatīvo aktu (piemēram, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu) un analizē: – tā mērķus, – galvenās normas, – mērķauditoriju, – praktisko pielietojumu. Apjoms: 2–3 lpp. + prezentācija 2. Situācijas izstrāde un detalizēti aprakstīti sociālās drošības sistēmas ietvaros iekļautie sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība. 3. Intervija ar speciālistu (pēc izvēles vai papildu punktiem): Uzdevums: Sagatavo un veic īsu interviju ar sociālā darba, pašvaldības vai NVO pārstāvi par aktuālajiem jautājumiem sociālajā drošībā. Apkop atziņas, secinājumus un ieteikumus. Apjoms: 2–3 lpp.

Literatūra	Obligātie/Obligatory: 1. LR Saeima (1995). Likums Par sociālo drošību. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/36850-par-socialo-drosibu 2. LR Saeima. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/68488-socialo-pakalpojumu-un-socialas-palidzibas-likums 3. LR Saeima (2002). Valsts sociālo pabalstu likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/68483-valsts-socialo-pabalstu-likums Papildu/Additional: Valsts sociālās apdrošināšanas jomas likumi 1. LR Saeima (1997). Likums Par valsts sociālo apdrošināšanu. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/45466-par-valsts-socialo-apdrosinasanu 2. LR Saeima (1995). Likums Par maternitātes un slimības apdrošināšanu. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/38051-par-maternitates-un-slimibas-apdrosinasanu 3. LR Saeima (1995). Likums Par valsts pensijām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/38048-par-valsts-pensijam 4. LR Saeima (1995). Likums Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumu darbā un arodslimībām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/37968-par-obligato-socialo-apdrosinasanu-pret-nelaimes-gadijumiem-darba-un-arodslimibam 5. LR Saeima (1999). Likums Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/14595-par-apdrosinasanu-bezdarba-gadijumam 6. LR Saeima (2002). Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/62539-bezdarbnieku-un-darba-mekletaju-atbalsta-likums 7. Ministru Kabinets (2005). Noteikumi par sociāli mazaizsargāto personu grupām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/99488-noteikumi-par-sociali-mazaizsargato-personu-grupam 8. Ministru Kabinets (2017). Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/291788-prasibas-socialo-pakalpojumu-sniedzjiem u.c. no likumiem izrietošie MK noteikumi un pašvaldību saistošie noteikumi.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Sociālā likumdošana, Cilvēka tiesības, Sociālā politika

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. • Sociālās drošības sistēma un darbības pamatprincipi	4	0	2	8
2. temats. Sociālā aizsardzība un tās sistēmas Latvijā • Sociālās aizsardzības jēdziens • Latvijas sociālās drošības sistēmas struktūra • Valsts un pašvaldību institūciju kompetence	4	10	2	10
3. temats. Sociālā palīdzība un tās tiesiskais regulējums • Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums • Pašvaldības sociālā palīdzība: garantētais minimālais ienākumu līmenis, dzīvokļa pabalsts u.c. • Tiesības uz sociālo palīdzību un to ierobežojumi u.c.	4	10	2	10
4. temats. Sociālie pakalpojumi: pieejamība un tiesiskais pamats • Sociālo pakalpojumu veidi un mērķgrupas • Sociālo pakalpojumu piešķiršanas kārtība • Pakalpojumu kvalitātes standarti un kontrole	6	10	4	10
5. temats. Sociālā apdrošināšana un valsts sociālie pabalsti • Valsts sociālās apdrošināšanas sistēma (VSAA) • Obligātās iemaksas, sociālās apdrošināšanas veidi • Pensijas, bezdarbnieku pabalsts, maternitātes/paternitātes pabalsts u.c.	6	8	2	10
6. temats Tiesības un aizsardzība personām ar invaliditāti • Invaliditātes likums, ANO konvencija • Piemērojamo pakalpojumu un atbalsta tiesiskais pamats • Sociālo darbinieku loma iekļaujošas sabiedrības veidošanā	4	8	2	10
7. temats. Senioru tiesības un sociālā aizsardzība • Pensiju sistēma un papildatbalsts • Sociālie pakalpojumi vecāka gadagājuma personām • Tiesību aizsardzība pret vardarbību un diskrimināciju	4	6	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

Zināšanas: Studējošais izprot sociālās drošības sistēmas būtību, mērķus un funkcijas. Pārziņa sociālās drošības veidus (piemēram, pensiju, veselības aprūpes, bezdarba, invaliditātes, ģimenes atbalsta sistēmas). Izprot Latvijas sociālās drošības sistēmas struktūru un tās attīstību Eiropas un globālā kontekstā. Iepazīst likumdošanas aktu bāzi, kas regulē sociālo aizsardzību Latvijā un ES. Prasmes: Spēj analizēt un salīdzināt dažādu valstu sociālās drošības modeļus. Spēj izvērtēt sociālās politikas pasākumu efektivitāti un ietekmi uz dažādām sabiedrības grupām. Prot izmantot statistikas datus un politikas dokumentus, lai izdarītu pamatotus secinājumus par sociālās drošības sistēmas darbību. Prot sagatavot prezentācijas un rakstiskus pārskatus par sociālās drošības jautājumiem. Kompetences: Spēj patstāvīgi un kritiski izvērtēt sociālās drošības politikas aktualitātes.	Sasniedzamais rezultātsVērtēšanas kritēriji (A–E) Izprot sociālās drošības sistēmas būtību A – izsmeljoši, strukturēti, precīzi definē sistēmas elementus un to mijiedarbību; piemēri no prakses. C – apraksta galvenos aspektus, bet trūkst dziļuma vai piemēru. E – virspusējs apraksts, nepilnīga izpratne. Prot analizēt normatīvo regulējumu A – pārliecinoši un pareizi piemēro tiesību normas konkrētos piemēros; norāda arī uz likumdošanas nepilnībām. C – piemēro normatīvus ar nelielām kļūdām. E – neskaista izpratne, kļūdaina interpretācija. Spēj izvērtēt sociālā darba nozīmi A – sniedz analītisku izvērtējumu ar atsaucēm uz teorijām un empīriskiem datiem. C – apraksta sociālā darba funkcijas, bet analīze nepilnīga. E – virspusējs pārstāsts bez dziļākas refleksijas.
--	--

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgais darbs un prezentācija	60
Situācijas analīze	20
Eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*			*	